

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ครูผู้สอน

ครูวรรณ ศรีอรุณ

ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

เรื่อง การตั้งถิ่นฐาน ตามสภาพแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

บอกพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อมได้

๒.

นำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลตามสภาพแวดล้อม
ต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากรได้

๓.

เห็นความสำคัญของการตั้งถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อม

ภาพบริเวณชุมชนเมือง

ภาพบริเวณชุมชนเมือง

ภาพบริเวณชุมชนชนบท

ภาพบริเวณชุมชนชนบท

คำถามชวนคิด

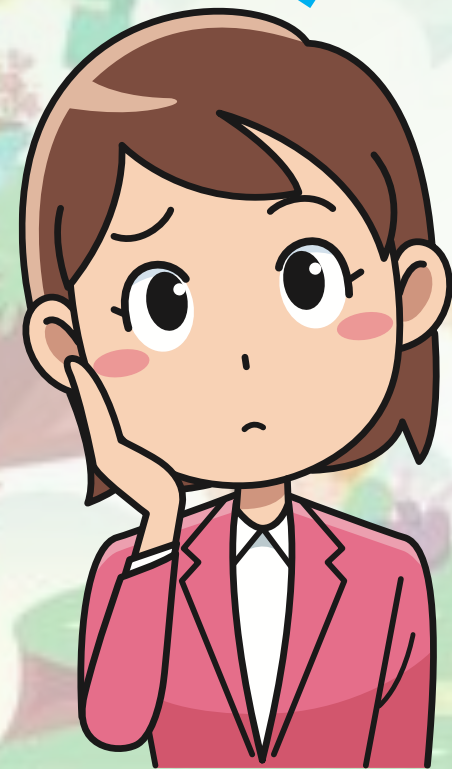
ภาพบริเวณชุมชนเมือง

ภาพบริเวณชุมชนชนบท

ภาพบริเวณใด
มีการตั้งถิ่นฐานของประชากร
อยู่อย่างหนาแน่น

ภาพบริเวณชุมชนเมือง
มีการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากรอย่างหนาแน่น

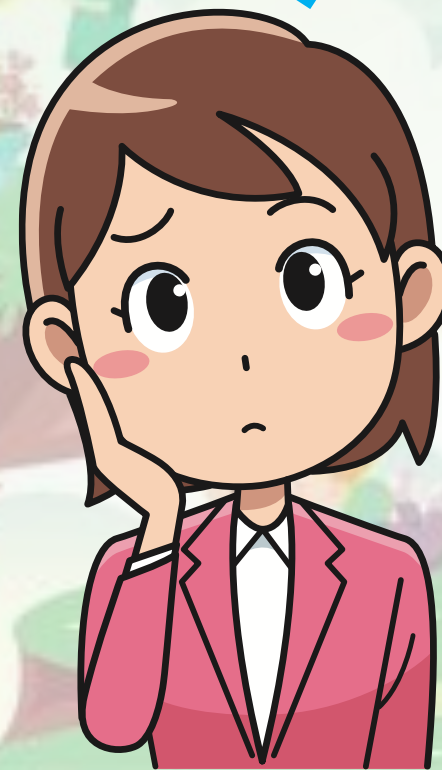
ภาพบริเวณชุมชนเมือง

ภาพบริเวณชุมชนชนบท

จากภาพนักเรียนจะเลือกตั้งถิ่นฐาน
ในบริเวณใด เพราะเหตุใด

เลือกตั้งถิ่นฐานในชุมชนเมือง
เพราะมีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
ทางสังคมที่ดี ทำให้สะดวกต่อการดำเนินชีวิต

๕ การตั้งถิ่นฐานตาม สภาพแวดล้อม

การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
ย่อมส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐาน
และการดำเนินชีวิตของผู้คนในพื้นที่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของ
ประชากรคือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
ซึ่งประกอบด้วย สภาพภูมิประเทศ
สภาพภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิอากาศ

ส่วนใหญ่มนุษย์มักเข้าไปตั้งถิ่นฐาน
ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ซึ่งเหมาะแก่
การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
รวมทั้งบริเวณที่มีแหล่งน้ำจืด

มีการตั้งถิ่นฐานใกล้ชายฝั่งทะเล
เนื่องจากทะเลเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญ
และเป็นเส้นทางคมนาคมได้อีกด้วย

บริเวณที่มีผู้เข้าไปตั้งถิ่นฐานมากที่สุด
คือที่ราบภาคกลาง เพราะอากาศไม่ร้อน
และไม่หนาวเกินไป มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ
แก่ความต้องการ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

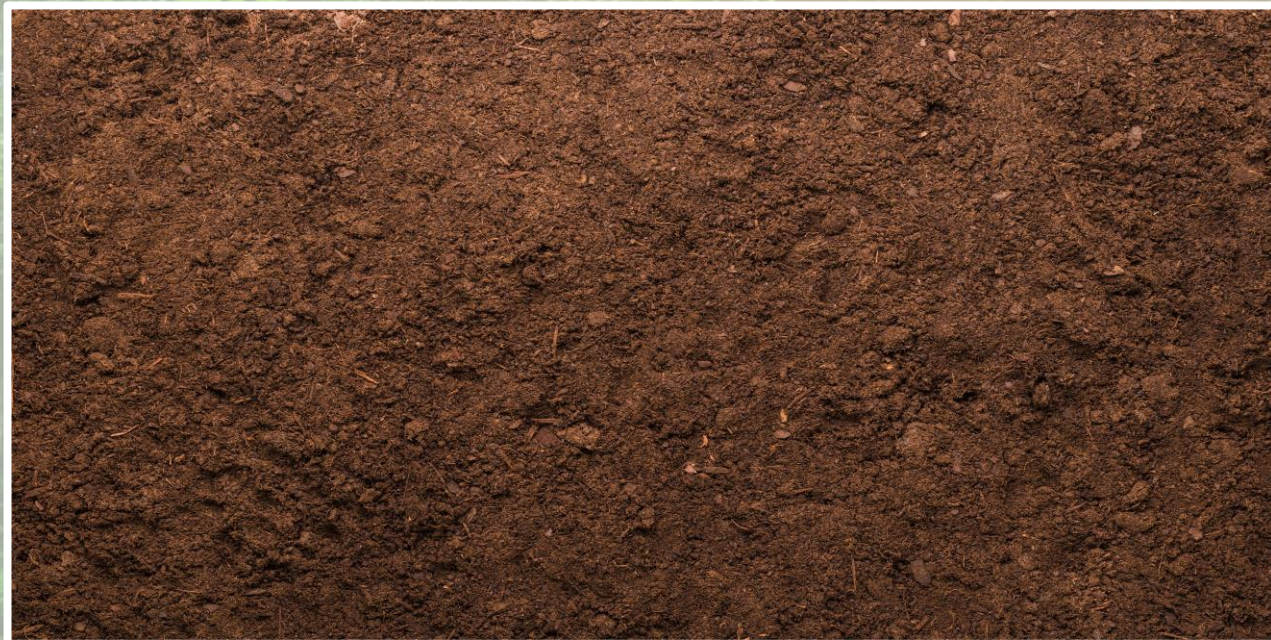
ทรัพยากรธรรมชาติ

บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์นั้น
เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานของชุมชน เพราะมนุษย์สามารถ
นำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ดิน ใช้เพาะปลูก
และตั้งบ้านเรือน

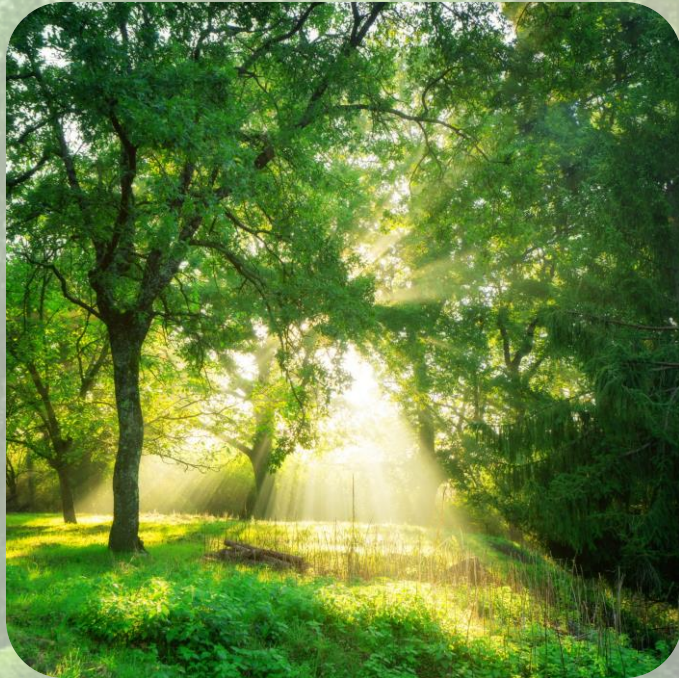

น้ำ ใช้ดื่มและชำระล้าง
รวมทั้งใช้ในการเกษตร

ป่าไม้ ใช้ไม้เพื่อการก่อสร้าง
ใช้ของป่าเป็นอาหารและยา

แร่ ใช้ทำผลิตภัณฑ์

ต่าง ๆ

น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

ใช้เป็นเชื้อเพลิง

คนมักจะเข้ามาตั้งถิ่นฐานในชุมชน
ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
มากกว่าชุมชนที่มีความเสี่ยงภัย

คนที่นับถือศาสนาเดียวกัน พูดภาษาเดียวกัน
มีประเพณีคล้ายกัน มักตั้งถิ่นฐานอยู่รวมกัน
และดำเนินชีวิตเป็นแบบเดียวกัน

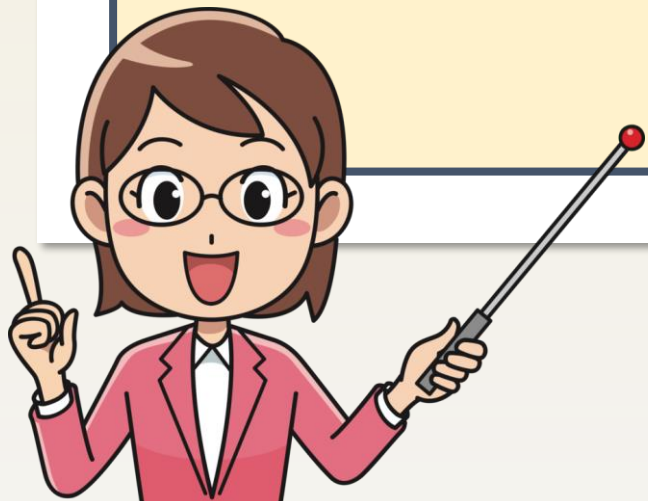

บริเวณที่การคมนาคมขนส่งสื่อสารสะดวก
มีน้ำประปา มีไฟฟ้าใช้ เป็นแหล่งการค้า
และธุรกิจ จะมีคนเข้าไปตั้งถิ่นฐานกันมาก

คำถามชวนเขียน

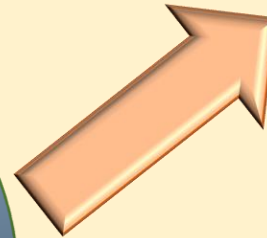
นักเรียนจะเลือกตั้งถิ่นฐานในพื้นที่
ที่มีลักษณะอย่างไร

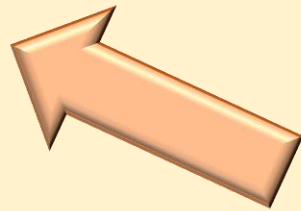
อยู่ใกล้แหล่งน้ำ

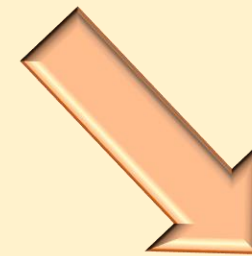
มีความปลอดภัย

ไม่มีโรคติดต่อ

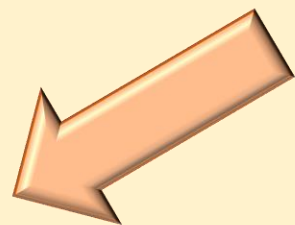
พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน

ดินอุดมสมบูรณ์

เหมาะต่อการเพาะปลูก

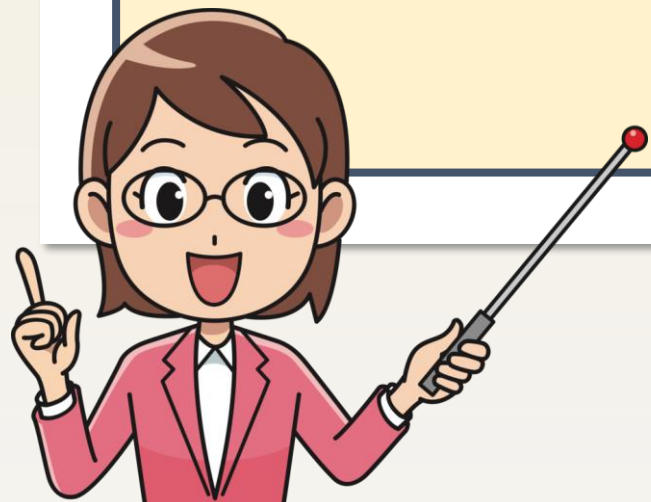
การคมนาคมขนส่ง

สะดวกสบาย

กิจกรรม เลือกภาพตั้งถิ่นฐาน

ให้นักเรียนสังเกตภาพสิ่งแวดล้อม
ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม

https://chawnathai.blogspot.com/๒๐๑๔/๐๕/blog-post_๒๒๖๔.html

ภาพที่ ๑

<https://www.thaipost.net/main/detail/๓๖๓๐๗>

ภาพที่ ๒

จากภาพนักเรียนจะเลือก
ตั้งถิ่นฐานในภาพใด เพราะเหตุใด

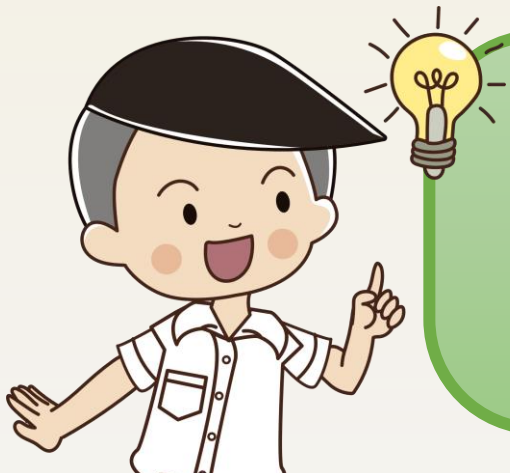
https://chawnathai.blogspot.com/๒๐๑๔/๐๕/blog-post_๒๒๖๔.html

ภาพที่ ๑

<https://www.thaipost.net/main/detail/๓๖๓๐๗>

ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๑ เพราะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินอุดมสมบูรณ์
อยู่ใกล้แหล่งน้ำ เหมาะต่อการเพาะปลูก

https://chawnathai.blogspot.com/๒๐๑๔/๐๕/blog-post_๒๒๖๔.html

ภาพที่ ๑

<https://www.thaipost.net/main/detail/๓๖๓๐๗>

ภาพที่ ๒

ถ้านักเรียนเลือกตั้งถิ่นฐานในภาพที่ ๒
จะเกิดผลอย่างไร

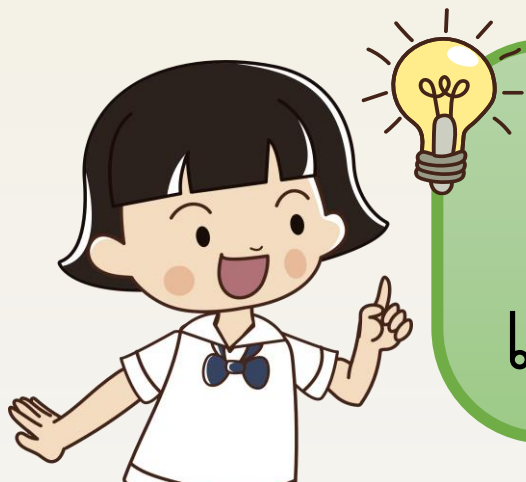
https://chawnathai.blogspot.com/๒๐๑๔/๐๕/blog-post_๒๒๖๔.html

ภาพที่ ๑

<https://www.thaipost.net/main/detail/๓๖๓๐๗>

ภาพที่ ๒

ดำเนินชีวิตด้วยความยากลำบาก
เพราะขาดแคลนน้ำ น้ำไม่พอ ใช้เพาะปลูกพืชไม่ได้

๕ ขั้นตอนปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกับเพื่อน
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากร
๓. นักเรียนที่ครูสุ่มออกมานำเสนอผลงาน

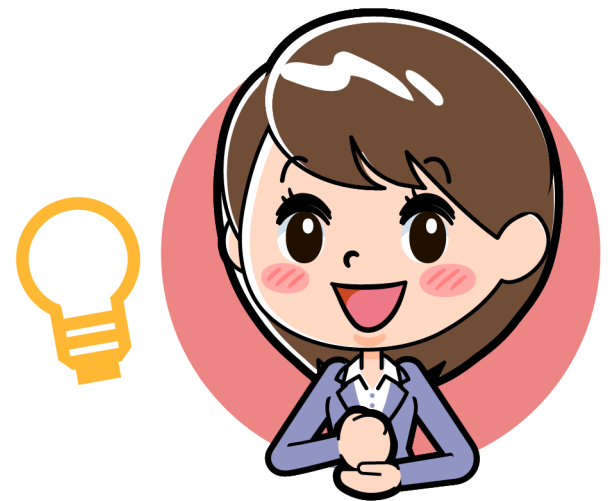
คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกับเพื่อน
ตามความเหมาะสมของชั้นเรียน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากร
๓. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม
๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากร

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากร ในรูปแบบแผนผังความคิด

ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากร

เวทีของหนู

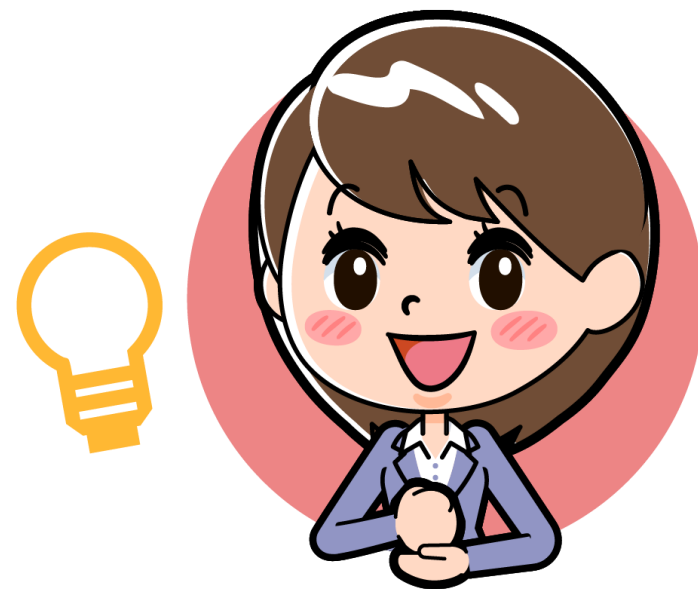
สรุปบทเรียน

เรื่อง การตั้งถิ่นฐาน
ตามสภาพแวดล้อม

แนวคำตอบใบงานที่ ๒

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ
ตั้งถิ่นฐานของประชากร

มีสภาพภูมิประเทศ
ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ

ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการตั้งถิ่นฐาน
ของประชากร

มีสภาพภูมิอากาศที่ดี
ไม่ร้อนเกินไป ไม่หนาว
เกินไป และไม่มีฝน
ตกชุกตลอดทั้งปี

มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีป่าไม้
แหล่งน้ำ สัตว์ป่า ดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก

สิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์
และมีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
ของมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการตั้งถิ่นฐาน
อยู่ร่วมกัน จนเกิดเป็นชุมชนขนาดใหญ่
ที่มีสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก

??

คำถามปิดท้าย

นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนวันนี้
อย่างไรบ้าง และนักเรียนเลือกการตั้งถิ่นฐาน
ตามสภาพแวดล้อมอย่างไร

แนวคำตอบ

รู้ดีกว่าการตั้งถิ่นฐานเป็นเรื่องสำคัญ
ควรเลือกตั้งถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อมที่ดี

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ : ซึมซับการเปลี่ยนแปลง

เรื่อง การย้ายถิ่นฐาน ตามสภาพแวดล้อม

สิ่งที่ต้องเตรียมในบทเรียนครั้งต่อไป

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การย้ายถิ่นฐาน

ตามสภาพแวดล้อม

